

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/32/2024
Identifikačné číslo spisu:	2120012262
Dátum vydania rozhodnutia:	23.05.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:2120012262.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Štífta a JUDr. Mariána Mačuru v trestnej veci obvineného X. O. pre prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, prerokoval na neverejnom zasadnutí s následným verejným vyhlásením rozsudku konanom 23. mája 2024 v Bratislave dovolanie obvineného podané prostredníctvom jeho obhajkyne JUDr. Magdalény Kuciaňovej proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 17. augusta 2023, sp. zn. 6To/13/2023, a takto

rozhodol:

I. Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku sa vyslovuje, že rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo 17. augusta 2023, sp. zn. 6To/13/2023, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku

bol porušený zákon

v ustanoveniach § 42 ods. 1 Trestného zákona a § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Trestného poriadku v neprospech obvineného X. O..

II. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku rozsudok Krajského súdu v Trnave zo 17. augusta 2023, sp. zn. 6To/13/2023, sa zrušuje v celom rozsahu; zrušujú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

III. Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku sa Krajskému súdu v Trnave prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Okresný súd Trnava (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 12. decembra 2022, sp. zn. 3T/79/2020, v spojení s opravným uznesením z 13. decembra 2022, sp. zn. 3T/79/2020, uznal obvineného X. O. za vinného z prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a) Tr. zák. na skutkovom základe, že

dňa 20. apríla 2020 v čase približne o 13:05 hod. v miestnosti č. XXX ubytovne B. R., oddelenia

výkonu trestu v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby J., F. XXX/XX, XXX XX J., po predchádzajúcom sňatí pút z rúk a následnej výzve príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže nstržm. Y.O. O., funkčne zaradeného ako samostatný strážny úseku eskortnej a špeciálnej činnosti, aby obžalovaný prešiel do časti uvedenej miestnosti za mrežový gáter, kde mu mala byť vykonaná osobná prehliadka, na výzvu reagoval verbálnym, odmietavým stanoviskom a vzápätí poškodeného nstržm. Y. O. fyzicky napadol tým spôsobom, že ho jedenkrát udrhel oboma rukami zovretými v päst' do oblasti hrudníka, pričom poškodenému nstržm. Y. O. nespôsobil žiadne zranenie, ktoré by si vyžiadalo lekárske ošetrenie.

Za to súd obvinenému uložil podľa § 323 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l), písm. o), § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd obvinenému výkon trestu odňatia slobody podmenečne odložil za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. súd určil obvinenému skúšobnú dobu v trvaní 5 (päť) rokov.

Podľa § 51 ods. 4 písm. j) Tr. zák. súd obvinenému uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve.

Podľa § 51 ods. 4 písm. k) Tr. zák. súd obvinenému uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu, čo do výroku o treste v neprospech obvineného, podal odvolanie prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava (ďalej len „prokurátor“), na podklade ktorého Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom zo 17. augusta 2023, sp. zn. 6To/13/2023, rozhodol tak, že napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. zrušil vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. súd podľa § 323 ods. 1 Tr. zák., za použitia § 36 písm. l), písm. o), § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. obvinenému uložil trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. súd obvineného pre výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia.

Dňa 23. augusta 2023 bolo okresnému súdu doručené písomné podanie obvineného formálne označené ako dovolanie, v ktorom obvinený zároveň požiadal o ustanovenie obhajcu na účely podania kvalifikovaného dovolania a zastupovania v dovolacom konaní a ktoré následne doplnil viacerými písomnými podaniami. V nadväznosti na túto žiadosť bola obvinenému ustanovená obhajkyňa JUDr. Magdaléna Kuciaňová, prostredníctvom ktorej podal dňa 12. januára 2024 kvalifikované písomné dovolanie, v ktorom uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), písm. f) a písm. g) Tr. por., a síce:

- vo veci rozhodol nepríslušný súd;
- súd rozhodol v nezákonnom zložení;
- zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu;
- trestné stíhanie bolo vykonané bez súhlasu poškodeného, hoci jeho súhlas sa podľa zákona vyžaduje,
- rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

V rámci odôvodnenia podaného dovolania obvinený vymedzil len dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., ktorý mal podľa jeho názoru spočívať v tom, že v skutkovej vete výroku odsudzujúceho rozsudku okresného súdu sa mu kladie za vinu konanie právne kvalifikované ako prečin útoku na verejného činiteľa, avšak poškodenému nespôsobil žiadne zranenie, ktoré by si vyžadovalo lekárske ošetrenie. V ďalšej časti svojej dovolacej argumentácie obvinený uviedol, že vyhlásením podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., ktoré učinil po prednesení obžaloby na hlavnom pojednávaní, stratil akúkoľvek možnosť právne a skutkovo sa obhájiť v rámci dokazovania. Uložený nepodmienečný trest

odňatia slobody v trvaní 1 rok považoval za neprimerane prísny.

Z vyššie uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby dovolací súd vyslovil, že rozsudkom krajského súdu bol porušený zákon v príslušných ustanoveniach a rozsudok krajského súdu zrušil a vrátil vec krajskému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného X. O. sa vyjadril prokurátor podaním z 8. februára 2024 poukazujúc na nedostatok dovolania spočívajúci v absencii špecifikácie dovolacích dôvodov s výnimkou dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. K námietke obvineného, že poškodenému nespôsobil žiadne zranenie, ktoré by si vyžadovalo lekárske ošetrovanie uviedol, že spôsobenie zranenia objektívne si vyžadujúceho vyšetrenie alebo lekárske ošetrovanie, nie je znakom objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a) Tr. zák. Pokiaľ ide o dovoláciu námietku obvineného spočívajúcu v namietaní nemožnosti riadne sa v konaní obhájiť na základe účinného vyhlásenia o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., prokurátor poukázal na skutočnosť, že obvinený bol pred týmto vyhlásením vo veci konajúcou samosudkyňou riadne poučený postupom podľa 257 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), ods. 4, ods. 5, ods. 8 Tr. por. a podľa § 36 písm. l) Tr. zák., pričom po vyhlásení obvineného, že je vinný zo spáchania skutku tak, ako mu to je kladené za vinu v obžalobe, mu boli položené otázky v zmysle ustanovenia § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g), písm. h) Tr. por. a až následne potom, ako na všetky súdom položené otázky odpovedal „áno“, súd postupom podľa § 257 ods. 7 Tr. por. uznesením takéto vyhlásenie obvineného prijal, v nadväznosti na čo už na hlavnom pojednávaní nevykonával dokazovanie vo vzťahu k vine, ale iba vo vzťahu k ukladanému trestu odňatia slobody. Záverom, k námietke obvineného ohľadom neprimeranosti uloženého trestu odňatia slobody uviedol, že táto nie je spôsobilá naplniť žiaden z uplatnených dovolacích dôvodov, nakoľko pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstať v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., ktorý nebol naplnený, keďže obvinenému bol uložený trest na samej spodnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného X. O. postupom podľa § 382 písm. c) Tr. por. ako nedôvodné odmietol.

Obvinený následne svoje dovolanie doplnil podaním z 20. februára 2024, v ktorom uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., a síce bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa. V intenciách uplatneného dôvodu dovolania namietal neuloženie súhrnného trestu vo vzťahu k rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 19. januára 2023, sp. zn. 4Ntc/28/2022.

Dovolanie obvineného X. O. spoločne s kompletným k veci prislúchajúcim spisovým materiálom bolo 25. apríla 2024 riadne predložené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na konanie a rozhodnutie o podanom dovolaní.

Následne najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) postupom podľa § 378 Tr. por. predsedom senátu predbežne preskúmal dovolanie obvineného, ako i predložený spisový materiál, a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov (§ 372 ods. 1 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.) a spĺňa aj nevyhnutné obsahové náležitosti (§ 374 Tr. por.), pričom zároveň je dovolanie aj čiastočne dôvodné. O podanom dovolaní rozhodol najvyšší súd na neverejnom zasadnutí (§ 382a Tr. por.) s následným verejným vyhlásením rozsudku (§ 249 ods. 6 Tr. por. per analogiam), pretože dôvod dovolania podaného v prospech obvineného, bol zjavne preukázaný a bolo zrejmé, že vytýkané nedostatky povedú k postupu podľa § 386 Tr. por. a § 388 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok určený na nápravu v zákone

výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia na úrovni riadneho opravného prostriedku. Dovolanie preto možno podať iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por. a v dovolaní sa musí vždy uviesť dôvod dovolania a aké chyby sa vytýkajú (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), pričom dovolací súd je viazaný uplatnenými vecnými dôvodmi dovolania (dovolateľom vytýkanými chybami) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, resp. z iných, dovolateľom neuvedených dôvodov (§ 374 Tr. por., § 385 Tr. por.). Obsah konkrétne uplatnených vytýkaných chýb a tvrdení, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, by mal vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Tr. por., pričom však z ustálenej súdnej praxe (R 120/2012-I.) vyplýva, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por. sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie obvineného v časti obsahujúcej námietky týkajúce sa nepoužitia ustanovení o súhrnom treste vo vzťahu k jeho predchádzajúcemu odsúdeniu rozhodnutím cudzozemského súdu je opodstatnené, avšak uvedené námietky nespádajú pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., ale pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., keďže nesprávnym použitím iného hmotnoprávného ustanovenia vo vzťahu k výroku o treste treba rozumieť nesprávnou aplikáciu ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste a takými sú ustanovenia § 41 Tr. zák. a § 42 Tr. zák. o ukladaní úhrnného, spoločného a súhrnného trestu a ustanovenie o ukladaní trestu odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. (R 5/2011).

Z predloženého spisu je zrejmé, že obvinený bol rozsudkom Okresného súdu v Břeclavi zo 14. júla 2022, sp. zn. 2T/85/2022, právoplatného 14. júla 2022, uznaný za vinného v bode 1. - 4., 6. - 9. z prečinu krádeže podľa § 205 ods. 1 písm. a), písm. d), ods. 2 Trestného zákonníka Českej republiky sčasti dokonaný, sčasti v štádiu pokusu podľa § 21 ods. 1 Trestného zákonníka Českej republiky, v bode 1. - 5. z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia a vykázania podľa § 337 ods. 1 písm. a) Trestného zákonníka Českej republiky, v bode 10. - 16. z prečinu krádeže podľa § 205 ods. 1 písm. a) Trestného zákonníka Českej republiky sčasti dokonaný, sčasti v štádiu pokusu podľa § 21 ods. 1 Trestného zákonníka Českej republiky, v bodoch 12. - 15., 17. z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia a vykázania podľa § 337 ods. 1 písm. a) Trestného zákonníka Českej republiky, v bode 18. z prečinu krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Trestného zákonníka Českej republiky. Za skutky v bodoch 1. - 4., 6. - 9. a 1. - 5. výroku rozhodnutia súd obvinenému uložil súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 11 (jedenásť) mesiacov, ako aj súhrnný trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze vedenia všetkých motorových vozidiel vo výmere 2 (dvoch) rokov. Za skutky v bodoch 10. - 16., 12. - 15., 17. a 18. výroku rozhodnutia súd obvinenému uložil úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) mesiacov, trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze vedenia všetkých motorových vozidiel vo výmere 2 (dvoch) rokov, ako aj trest vyhostenia z územia Českej republiky vo výmere 6 (šesť) rokov.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 19. januára 2023, sp. zn. 4Ntc/28/2022, rozhodol podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon č. 549/2011 Z. z.“) tak, že rozsudok Okresného súdu v Břeclavi zo 14. júla 2022, sp. zn. 2T/85/2022, právoplatný 14. júla 2022, sa uznáva a vykoná na území Slovenskej republiky v časti, ktorou bol X. O. uznaný za vinného z prečinu krádeže podľa § 205 ods. 1 písm. a), písm. d), ods. 2 Trestného zákonníka Českej republiky sčasti dokonaný a sčasti v štádiu pokusu podľa § 21 ods. 1 Trestného zákonníka Českej republiky a iné na skutkovom základe v ňom uvedenom s uložením podľa § 205 ods. 2 a § 43 ods. 2 Trestného zákonníka Českej republiky súhrnného nepodmienečného trestu odňatia slobody vo výmere 11 (jedenásť) mesiacov a podľa § 337

ods. 1 a § 43 ods. 1 Trestného zákonníka Českej republiky úhrnného nepodmienečného trestu odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) mesiacov s tým, že podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obvineného pre výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia.

Podľa § 7b ods. 2 Tr. zák. právoplatné odsúdenie súdom iného členského štátu Európskej únie v trestnom konaní na účely trestného konania sa zohľadní rovnako, ako keby bolo vydané súdom Slovenskej republiky, ak bolo vydané pre čin trestný aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky.

Podľa § 42 ods. 1 Tr. zák. ak súd odsudzuje páchateľa za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Podľa § 42 ods. 3 Tr. zák. ustanovenie o súhrnnom treste sa nepoužije, ak skoršie odsúdenie je takej povahy, že sa na páchateľa hľadí, ako keby nebol odsúdený alebo ak skorší rozsudok bol vydaný súdom iného členského štátu Európskej únie.

Najvyšší súd v súvislosti s otázkou uloženia súhrnného trestu vo vzťahu k predchádzajúcemu odsúdeniu rozhodnutím cudzozemského súdu poukazuje na rozsudok najvyššieho súdu z 22. júla 2021, sp. zn. 4Tdo 37/2020, v zmysle ktorého podľa dôvodovej správy k zákonu č. 334/2012 Z. z., ktorým bolo okrem iného do Trestného zákona doplnené vyššie citované ustanovenie § 7b a upravené ustanovenie § 42 ods. 3 Trestného zákona o nemožnosť použitia ustanovení o súhrnnom treste vo vzťahu k rozhodnutiu súdu iného členského štátu, táto právna úprava vychádzala z ustanovenia čl. 3 ods. 3 a 4 rámcového rozhodnutia Rady 2008/675/SVV z 24. júla 2008 o zohľadňovaní odsúdení v členských štátoch Európskej únie v novom trestnom konaní, v zmysle ktorého zohľadnenie predchádzajúcich odsúdení vyhlásených v iných členských štátoch nesmie ovplyvňovať predchádzajúce odsúdenia tohto členského štátu alebo jeho rozhodnutia o ich vykonaní, ani ich rušiť alebo revidovať.

Súdny dvor Európskej únie však vo svojom rozsudku z 15. apríla 2021 vo veci C-221/19 konštatoval, že rámcové rozhodnutie Rady Európskej únie č. 2008/675/SVV o zohľadnení odsúdení v členských štátoch Európskej únie v novom trestnom konaní sa vzťahuje na vnútroštátne konania, ktorých predmetom je uloženie súhrnného trestu odňatia slobody na účely výkonu, v ktorom sa zohľadní trest uložený osobe vnútroštátnym súdom, ako aj trest uložený v rámci skoršieho odsúdenia vyhláseného súdom iného členského štátu tej istej osobe pre iné skutky dôvodiace ďalej, že pokiaľ bolo rozhodnutie cudzozemského súdu prenesené a uznané v súlade s rámcovým rozhodnutím Rady Európskej únie č. 2008/909/SVV o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii (ďalej len „rámcové rozhodnutie č. 2008/909/SVV“), zohľadnenie takéhoto odsúdenia nemá za následok ovplyvnenie tohto odsúdenia, ale ani jeho zrušenie či preskúmanie, preto je súd ukladajúci súhrnný trest v zásade povinný zohľadniť aj odsúdenie vyhlásené súdom iného členského štátu.

Z uvedeného je potom zrejmé, že aj keď ukladanie súhrnného trestu priamo vo vzťahu k rozsudku vydaného súdom iného členského štátu možné nie je. Iná situácia nastáva, pokiaľ takýto rozsudok je na území Slovenskej republiky postupom podľa rámcového rozhodnutia č. 2008/909/SVV, teda podľa zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z. z.“), uznaný. Ani ustanovenie § 42 ods. 3 Trestného zákona, ale ani rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 14/2016 nevylučujú (používajúc aj vyššie uvedený výklad rámcového rozhodnutia č. 2008/675/SVV Súdny dvor Európskej únie v rozsudku z 15. apríla 2021 vo veci C-221/19) uloženie súhrnného trestu vo vzťahu k uznávajúcemu rozsudku, ktorým bol uznaný a „prenesený“ trest uložený súdom iného členského štátu, vo vzťahu ku ktorému je potrebné súhrnný trest ukladať.

A pokiaľ rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 43/2000 takýto postup vylučuje, ide o rozhodnutie vo vzťahu k rozhodnutiam vydaným súdmi členských štátov Európskej únie v podstate už neaktuálne, publikované pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 334/2012 Z. z. (ktorým bolo do Trestného zákona doplnené ustanovenie § 7b), ale aj zákona č. 549/2011 Zb.

Vzhľadom na to, že obvinený spáchal trestný čin, ktorý je predmetom prejednávanej trestnej veci 20. apríla 2020, teda predtým, ako bol vyhlásený rozsudok Okresného súdu v Břeclavi zo 14. júla 2022, sp. zn. 2T/85/2022, a toto rozhodnutie bolo na území Slovenskej republiky uznané rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 19. januára 2023, sp. zn. 4Ntc/28/2022, v súlade s rámcovým rozhodnutím č. 2008/909/SVV (teda podľa zákona č. 549/2011 Z. z.), bolo podľa názoru najvyššieho súdu povinnosťou súdov nižšieho stupňa toto odsúdenie zohľadniť, a to aj pri úvahách o ukladaní súhrnného trestu.

Pokiaľ krajský súd použitie ustanovenia § 42 ods. 1 Tr. zák. v prejednávanej veci vylúčil, nesprávne použil iné hmotnoprávne ustanovenie, tým naplnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., a preto najvyšší súd jeho rozhodnutie vo výroku o treste zrušil a uložil mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

V novom konaní bude úlohou odvolacieho súdu opätovne rozhodnúť o odvolaní obvineného v časti týkajúcej sa výroku o treste a pri úvahách o uložení trestu zohľadniť aj ustanovenia o ukladaní súhrnného trestu (najmä § 42 Tr. zák.) v nadväznosti na predchádzajúce odsúdenie obvineného cudzozemským súdom uznané rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 19. januára 2023, sp. zn. 4Ntc/28/2022.

Ďalšie námietky obvineného nepovažoval najvyšší súd za opodstatnené.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. najvyšší súd stabilne judikuje, že právo na obhajobu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 5 Tr. por.). Za porušenie práva na obhajobu podľa tohto ustanovenia preto nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Tr. por. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinil podľa § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a nebude ju už overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (R 7/2011).

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. považuje najvyšší súd za nevyhnutné zdôrazniť, čo v rámci svojej rozhodovacej činnosti notoricky opakuje, a síce pre naplnenie tohto dovolacieho dôvodu je nevyhnutné, ako aj napokon zo samotnej dikcie Trestného poriadku vyplýva, aby zistené porušenie práva na obhajobu bolo zásadné. Inými slovami povedané, nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu, resp. porušenie práva obvineného na obhajobu s akoukoľvek intenzitou, zakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Takéto porušenie musí teda kardinálnym, kľúčovým spôsobom zasiahnuť do možnosti obvineného uplatniť svoje základné právo brániť sa proti tvrdeniam obžaloby. Pri samotnom posudzovaní, či v konkrétnom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, je potrebné vychádzať zo všetkých okolností a špecifik konkrétného prípadu a tieto individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach, vyhodnotiť. Právo na obhajobu treba chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva.

K obvineným uplatnenej námietke vo vzťahu k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm.

c) Tr. por., že poškodenému nespôsobil žiadne zranenie, ktoré by si vyžadovalo lekárske ošetrenie najvyšší súd, v zhode s vyjadrením prokurátora uvádza, že spôsobenie zranenia objektívne si vyžadujúceho vyšetrenie alebo lekárske ošetrenie, nie je znakom objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a) Tr. zák., pre ktorý bol obvinený uznaný za vinného. Trestného činu útoku na verejného činiteľa podľa uvedeného ustanovenia sa dopustí ten, kto použije násilie v úmysle pôsobiť na výkon právomoci verejného činiteľa. Na naplnenie skutkovej podstaty tohto trestného činu zákon nevyžaduje, aby použitím násilia došlo k ublíženiu na zdraví. Násilím v zmysle tohto ustanovenia je okrem iného aj konanie proti telu napadnutého, pri ktorom je použitá fyzická sila, nevyžaduje sa však, aby týmto konaním v konečnom dôsledku došlo k ublíženiu na zdraví. Z uvedeného teda vyplýva, že pre trestnosť prečinu útoku na verejného činiteľa sa požaduje použitie násilia v úmysle pôsobiť na výkon verejného činiteľa, pričom však nie je potrebné žiadnym spôsobom ublížiť na zdraví (R 22/1966). Argumentácia obvineného je preto v tomto smere bez akejkoľvek právnej relevancie.

Pokiaľ ide o ďalšiu dovoláciu námietku obvineného vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1. písm. c) Tr. por., spočívajúcu v namietaní nemožnosti riadne sa v konaní obhájiť na základe učiného vyhlásenia o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. najvyšší súd uvádza, že s poukazom na vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., ktoré učinil na hlavnom pojednávaní a ktoré súd uznesením prijal, je toto súdom prijaté vyhlásenie o vine, neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. S poukazom na rozhodovaciu činnosť najvyššieho súdu v tejto veci konajúci senát 5T pripomína, že ustanovenie § 257 ods. 5 a ustanovenie § 334 ods. 4 Trestného poriadku nemožno vykladať izolovane, ale v súhrne s ďalšími ustanoveniami upravujúcimi postup v konaní o dovolaní, a to ustanoveniami § 369 ods. 1 a ods. 2 a § 372 ods. 1 (veta prvá) Trestného poriadku. V zmysle uvedeného, proti rozsudku, ktorý bol vyhlásený po prijatí vyhlásenia obvineného o priznaní viny (§ 257 ods. 5 Trestného poriadku) a proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste (§ 334 ods. 4 Trestného poriadku) dovolanie môže podať len minister spravodlivosti, a to na podnet obvineného alebo na podnet inej osoby (§ 369 ods. 1, § 371 ods. 1 písm. c/, § 372 ods. 1 Trestného poriadku). [Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. apríla 2016, sp. zn. 6 Tdo 3/2016, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 12/2017].

Obvinený v podanom dovolaní uplatnil tiež dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. f) a písm. g) Tr. por., avšak neoznačil okolnosti, ktoré by mohli, či mali uvedené dovolacie dôvody napĺňať a preto ich nebolo možné podrobiť dovolaciemu prieskumu.

K uvedenému najvyšší súd dodáva, že je povinnosťou obvineného kvalifikovane zastúpeného obhajcom konkrétne vecne vyšpecifikovať dôvody, v ktorých vidí naplnenie jednotlivých dovolacích dôvodov, pričom ich podradenie pod príslušné ustanovenie § 371 ods. 1 Tr. por. je už vecou dovolacieho súdu (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod číslom 120/2012), nie je však úlohou dovolacieho súdu domýšľať si, či hľadať, v čom by mohli konkrétne dôvody námietok obvineného spočívať (primerane napríklad rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 518/2019).

S poukazom na skutočnosti vyššie sumarizované najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.